

Slovenski čebelar in sadjerejec.

Glasilo čebelarskega in sadjerejskega društva
za Kranjsko.

Izhaja vsaki mesec enkrat in se pošilja udom brezplačno; neudom za 1 glđ. 30 kr. na leto.

Inserati in priloge računijo se po najnižji ceni. — Letnina za ude znaša samo 1 glđ.

Obseg: Sredstvo, s katerim se roj (panj) prisili k rojenji. — Mravlje, sovražniki čebel. — Sadnemu drevju koristne živali. (Konec) — Sadjarstvo ali ovočarstvo. — Naši dopisi. — Inserat.

Sredstvo, s katerim se roj (panj) prisili k rojenji.

Sitno in zelo težavno je že vsako čakanje samo ob sebi, in ravno tako tudi za čebelarja čakanje na rojenje, še posebno, če čebele v takem času rojijo, ko čebelar nima časa čakati na roja, kar je posebno pri onih v navadi, ki le poleg družega dela za kratek čas čebelarijo, in nimajo priložnosti čakati na čas, kedaj bi se roju poljubilo zapustiti panj in se za kratek čas ter za radovanje veselo zasukati po zraku in vrhu tega še morebiti bližnjo okolico zapustiti in se v daljavo preseliti, ter na ta način žalostnemu čebelarju pete (če jih čebele sploh kaj imajo?) pokazati.

Znamenja, da panj hoče rojiti so naslednja: Vse satovje (delo) je z medom in zalego napolnjeno, vsi satovi so prav dobro in gosto s čebelami nasuti, (kakor se navadno govori: panjovi imajo obilo muh). Troti letajo in vsa ostala trotova zalega je pokrita. Matične celice so nastavljene in nekatere že tudi zadelane. Pridnost čebel navidezno poneha in čebele ob lepem vremenu pred panjem tiče ali še celo od panjeve brade v podobi roja visé. Ako so vsa ta znamenja v panju, tako roj pri lepem vremenu roji. Trenutek, ravno kedaj da roj pri lepem dnevu iz panju izleti, je skoro nemogoče naprej vedeti. Prvič navadno izleti med 9. uro dopoldne do 2. k večjem 3. ure popoldne. Drugi roji so bolj pridni ali pa bolj počasni. Ti zjutraj že okoli 8. ure izlete ali pa še le proti 5. uri popoldne pričnejo veseli ples. Prvič je pa gledé vremena zelo občutljiv. Vsak majhen vetrič mu je neljub in rajše v panju ostane, kakor da bi v vetru rojil. Tako se lahko zgodi, da čebele rojenje celo opusté in matične piskrice pokončajo.

Da se pa tem okoliščinam, sitnostim in nevarnostim izognemo, piše nam nek skušen čebelar sledeče:

Večkrat sem mislil na to, ko bi vendar kdo vedel za kako sredstvo, s katerim bi se čebelam (roju) dal nagon, da bi zapustile panj in sicer takrat, kadar je komu prilično, in kadar ima čas, pa vedno ostal sem brez dobrega sveta. Sploh je mnenje, da roj le takrat izleti, ko so matične celice že zadelane; vendar so mi iz moje skušnje znani slučajji, ko so roji rojili iz takih panjov v katerih ni bilo pokritih

matičnih piskricev, črvički so bili sicer notri, pa še komaj tri dni stari, v treh slučajih so mi prviči v takih okolnostih pobegnili v daljavo.

Tukaj hočem samo ta le slučaj navesti: Pred nekaj leti in sicer prav lepega dne, pregledujem neki panj, o katerem sem vedel, da hoče rojiti; prepričati sem se hotel, ima li že matične celice izdelane, jaz sem moral iti isti dan v polje in zelo neljubo bi mi bilo, če bi roj brez moje nazočnosti izletel. Pri tem preiskovanju sem pa našel samo nepokrite matične piskrice sè še prav majhnimi črvički. Mislil sem, da smem brez skrbi podati se v polje. Odrinem v resnici ter se v poldrugi uri domov vrnem. Ko domov pridem se mi sporoči, da so čebele rojile, se na bližnje drevo vsedle in kmalo potem v daljavo odrinile. Ko k čebelnjaku pridem, vidim, da je vse to istina. Panj, katerega sem popred preiskoval, je rojil. (Povedati pa moram, da sem vsled večje natančnosti z dimom preiskoval.) Zdajci začnem še le misliti, kaj je čebelam povod dalo, da so tako hitro po preiskovanju rojile. Pri tem premišljevanju prišel sem do tega, da je bilo skoro gotovo kadenje z dimom dalo povod, da so čebele rojile. Vlansko leto sem nalašč v ta namen pokadil panj, o katerem sem bil prepričan, da je pripravljen za rojenje, ker videl sem notri pokrite matične celice. Pa glej, o čuda! V malo minutah bil je roj. Poskusil sem to še šestkrat, pa vselej so čebele rojile.

V nekem slučaju, ko je jeden panjov pel, hočem zabraniti rojenje, odprem panj in odvezam vse kvakajoče matične celice, a kakor hitro panj na staro mesto nazaj postavim, jel se je roj iz njega valiti in starec je ostal brez vsakoršne matice, notri ni bilo nobene nastavljene matične celice več.

Zdajci, reč se da lahko razložiti. Pri večjem vznemirjenju ali kadenju se čebele do sitega napijo medu in čebele začnejo na to predigravati in panj navadno na to začne rojiti in sicer kmalo na to. Če bi kdo častitih bralcev vsled teh vrstic hotel v tej zadevi nadaljne korake storiti, bi me izvestno jako veselilo. Radoveden sem, kakšni bodo izidi. Ako pa kdo bolj gotovo sredstvo vé povedati, naj ga v časniku obelodani in jaz mu že naprej hočem prav hvaležen biti.

Dostavek uredništva. Dragi čebelarji! Ker je letošnja pomlad posebno po gorenjski strani za rojenje zelo neugodna, poskusite si na ta način napravljati rojev. Ako se Vam to posreči, imate potem naravne roje in ne prisiljenecev, katere morate daleč proč nositi, drugače se Vam lahko še kaka neprilika prigodi. Naravne roje pa lahko kar v istem čebelnjaku obdržite in postavite. V zadnji naši številki je gospod Rozman priporočal nek način si napravljati umetnih rojev, pa njegovo prirejevanje umetnih rojev se more izvrševati le pri panjih s premakljivim delom. Ker imate skori vsi še stare panjove, Vam način g. Rozmana ne more biti v porabo. Tudi ga g. dopisnik Izza Mžaklje v denšnjem dopisu ne pohvali posebno. Toda vsak ima svoj prav. Verjamemo sicer, da ima g. Rozman z njegovo metodo srečo, a boljše bo skoro gotovo to, kar je v spredaj povedanem članku povedanega. Poskusite torej na ta način, ker tako si tudi pri starih panjovih lahko pomagata, ter se rešite sitnega čakanja in morebiti še kake rojeve izgube, bodi si že potem, da je roj všel, ali pa da je rojenje opustil in matične celice podrl. V tako neugodni pomladi, kakor je ravno letos, je res sicer vse jedno, ali imamo kaj več rojev ali ne, ker mora vedno škap ropotati. Ne vemo, kaj bo.

Mravlje, sovražniki čebel.

Siten mrčes so brez dvombe mravlje. Ne da bi bila škoda, katero mravlje naredé, v resnici tako velika, pa da so tako predrzne, da se v panju ali v čebelnjaku vgnjezdijo, ter da se z njih trdovratnostjo vsem poskušanim sredstvom le posmehujejo, napravljajo čebelarju vsekako marsikatero nevoljo. Z njih priročnostjo in hitrostjo, s katero v nedohodne špranje in razpoke v strahu pred smrtjo in pokončanjem zbežé in poskrijejo, se vendar ne smejo prištevati k čebelnim škodljivcem, a k čebelnim nadležnejem jih pa vendar smemo brez greha prištevati. Razni poskusi, ki so se proti tem sovražniku napravili, se niso posebno dobro sponesli. Nek moj znanec in čebelar napravil je, da bi se obranil sitnim in radovednim mravljam, okoli stebrov, na katerih je čebelnjak stal, pločevinasta (plehovnata) koritca, v katere je vode nalil, in mravljam nadaljna obiskanja čebel zabranil. To je bilo sicer dobro, a kaj pomaga, ko so se pa male posodice vsled velike gorkote hitro posušile, in mravlje imele so zopet prost uhod, le čez koritca so morale laziti, toliko daljšo pot so imele, toda kaj pa ta ovink mravljo opovira, ker je tako hitra. Ako so bile pa posode polne vode, se je primerilo, da so se čebele od vetra notri zagnane, utapljale in škoda je bila tako ali tako. Zopet drugi delajo okoli stebrov s kredo široke ali debele črte, menèč, da mravlje ne bodo čez nje lezle; pa to je toliko, kot nič. So še drugi, ki mravlje preganjajo s tobakom, pepelom, apnom in z drugimi smetmi, katere okrog potresajo. Še na več družih načinov poskušajo čebelarji pregnati nadležne mravlje, pa vedno le z malim vspehom.

Pred nekaj leti je nek g. dopisnik omenil v „slov. čebelarju in sadjereju“, da je mravlje s tem pregnal, da je vse v medeni lonec polovil. Tukaj naj pa sledi način, kako se mravlje hitro in gotovo preženejo. Ta nadležni mrčes ima od svojega gnjezda na vse strani napeljane steze in ceste, po katerih se sprehaja in nosi svoje tovore. Jedno tako cesto ima skoro gotovo tudi k čebelnjaku. Čebelar naj opazuje od kod prihajajo in kmalo bo dobil pot, po katerej hodijo, kakor nekdanji vozniki po velikih cestah. Sledeč tej poti naj preiskuje, kje je mravljinno gnjezdo — mravljišče. Ko to dobi, vzame naj posodico kamnenega olja (petroleja) in začne naj pri čebelnjaku po poti tekajočih mravljah polijati olje, ter jim tako slediti pa vedno po malem kropiti do mravljišča. Do gnjezda dospelši, naj še dobri ostanek olja polije po kupu in mravlje so zadnjikrat lizale sladki med. To sredstvo je ceno in gotovo. — Sedaj, ko ravno govorim o petroleji, kot zatiraleu mrčesa naj še dostavim, kar pa sicer ne spada v čebelarstvo in ne sadjerejo ampak v tičarijo. Prigodi se, da ptiči dobé uši, kako ta mrčes pregnati, je že marsikdo mislil, pa je ni mogel pogoditi. Stvar je pa lahka in brez posebnih stroškov. Tičnica ali gajbica naj se dobro prezrači, potem pa s petrolejem povsod pomaže ali oblije. Tako polita gajbica se dene na zrak, da se prezrači in posuši, kar se hitro zgodi in tičeje uši zginijo. Morebiti bi se tudi pri kokoših to obneslo, poskusiti bi bilo treba.

P. Ph. K.

Sadnemu drevju koristne živali.

(Konec.)

Kjer je veliko ptic, tam je malo gosene in drugih sadju škodljivih mrčesov. Ptice ti naklonijo obilno pridelka, ptice odgojujejo zdravo krepko drevje! In trudni

popotnik, ki se bode v spanji in hladni senci odpočil od dolzega pota, ti bode vedel gorko hvalo in zahvalo! Zatorej, sadjerejec, skrbi za to, da se ti ohranijo in množijo ptice na tvojem sadnem vrtu!

Veliko, najkoristnejših ptic kakor škorec, ščinkovec, senice, brzglez, čopasti odáp, pastaričice i. t. d. si navadno delajo gnjezda le v votlih drevesnih steblih ali pa vejah. Kjer se taka votla drevesa nahajajo, in kjer je dovolj škodljivih mrčesov, tam se vgnjezdijo tudi omenjene najkoristnejše ptice.

Ako pa takih drevesnih dupelj v sadnem vrtu pomanjkuje, mora sadjerejec skrbeti za to, da preskrbi svojim največim dobrotnicam potrebno stanovanje, ter jih privabi na svoj sadni vrt, da mu pokončajo škodljive mrčese in gosenice. To se pa zgodi s tem, da jim nastavlja umetne valivne. Valivnice naj se pripravijo tako-le: Votla drevesna debela ali veje, v poljubnej dolžini, od enega do dveh črevljev, ($\frac{1}{3}$ — $\frac{2}{3}$ m) se z žago odrežejo, od znotraj lepo očedijo, na obeh koncih z dilcami zabijejo, potem se pa na primernem kraji in po ptičjeji velikosti primerno široka luknja izreže, skoz katero ptice vun in noter letajo. Pred luknjo se zabije majhna palčica, klinec ali pa deščica, na katero se ptica lahko vsede. Na zgornjem Avstrijanskem, kjer se zelo mnogo s sadjerejo bavijo, nahaja se skoraj na vsakem drevesnem vrtu več valivnih tružic za skorce. Te tružice imajo 4 do 6 sten narejenih iz deščic in tla; so 1 do $1\frac{1}{2}$ črevlja (31—46 cm) visoke, okoli 6 palcev (15 cm) široke, ter imajo od zgoraj strešico, ki varuje, da dež v tružico ne more. Kake dve tretjini na visoko ali pa še više se izreže luknja, kjer ptice noter in vun letajo, pred luknjo se zabije majhna palčica ali deščica, da se ptica lahko vsede.

Vse take valivnice morajo biti od zunaj témne barve; tedaj naj se zbijejo že iz takih dilc, ali pa pobarvajo s primerno barvo, ali pa ovijejo z drevesno skorjo. Postavijo naj se med veje, bolj v zatišje in privežejo na steblo.

Ptice bodo rade valile in gnjezdile v takih valivnicah, sadjerejec bode pa obvarovan svojih največjih sovražnikov.

F. K.

Sadjarstvo ali ovočarstvo

imenuje se pred nedavnim časom v Rudolfovem (Novomestu) natisnjena knjiga. To knjigo spisal je marljivi g. Rihard Doléne, vodja deželne vinarske, sadjarske in poljedelske šole na Grmu poleg Rudolfovega. Tiskal in založil jo je I. Krajec.

Sedaj je izšel prvi del in temu sledita še dva. Kakor g. pisatelj v predgovoru pové, je spisal to knjižico z namenom, da se naše sadjarstvo povzdigne, da se vstanove in vzdrže osobito po naši deželi dobro vredjene drevesnice ljudskih šol.

Prvi del tiskan v veliki osmerki obseza 71 strani. Glavni obseg tega dela je:

Navod k umnemu izgojevanju lepega, krepkega sadnega drevja, s posebnim ozirom na osnovo, vreditev in oskrbovanje drevesnic ljudskih šol.

Vse to gradivo je, kakor smo knjigo ob hitrem pregledali, razdeljeno v pet poglavij, in ta zopet, izvzemši prvega, v več oddelkov. V prvem poglavji nam g. vodja podaje: Nekaj o sadjereji sploh. Drugo poglavje obseza: O pomnožitvi sadje rodečih rastlin. Tretje poglavje pa precej obširno razpravlja: O daljnem ravnanju z dobljenimi divjakei, stratificiranim, pa ne v

sejalnico posejanim semenom in s potaknenci v drevesnici. Četrto poglavje pa nam pripoveduje in predstavlja: Vzgojevanje pritlikovega drevja.

V petem in zadnjem poglavju te knjige pa je razloženo: Za drevesnice najbolj priporočljive sorte ali vrste sadnega drevja.

To je obseg prvega dela, ki je tiskan na ličnem papirji ter s prijetnim tiskom. Zaradi premalo časa nismo mogli knjige bolj natanko pregledati, zato hočemo ob priložnosti kaj več o tej knjigi spregovoriti.

Knjigi pridejane so tri pole podob. Prva tabla nam kaže razno sadjarsko orodje, ter razne načine cepljevanja ali požlahtnenja. Druga tabla pa lično in natanko kaže, kako naj se drevesnica uredi, da bo imela lepo obliko, ter da laglje svoj namen doseže. Res je, da se ne more vse natanko izvršiti, kakor kaže načrt, a deloma ali večinoma bi se že doseglo. Pri napravi šolskih drevesnic so tri glavne težave, namreč: Denar, kajti šolske občine tako vedno prosijo podpor, drugič ni priličnega sveta in tretjič, če je priličen prostor, je pa morebiti gospodar dotičnega sveta trd in svojeglaven, da ga prodati noče. Lahko je vse narediti, ter lepo šolsko drevesnico napraviti, ako ni nobene zgor imenovanih zaprek. Tretja tabla pa prav razvidno kaže, kako je treba drevje umno obrezovati. Da se podobe na spredaj navedeno berilo naslanjajo in ozirajo, je razvidno. Podobe so prav lepe in čedne.

Kolikor se pri prvem pogledu in hitrem pregledu mora soditi, je knjiga dobro in umno sestavljena, kar g. pisatelju veliko čast dela.

Drugi del te knjige bode obsežal: O oskrbovanju sadnega drevja na stalnem mestu, in tretji: O najkoristnejši porabi sadja in o sadju škodljivih mrčesih.

*—

Naši dopisi.

Izza Mžaklje. V zadnjem dopisu sem se hudoval nad majnikom, pa ne zastoj. Moji grožnji, da ga bomo v „črne bukve“ zapisali, se je le posmehoval, ter se proti koncu začel prav čudno obnašati. V jednom dnevu je bilo večkrat lepo jasno a kmalo zopet vse oblačno. Prave toplote nam majnik ni dal uživati, vsaj sem Vam zadnjič pravil, da je za nameček na pusti hladni dež še dodal nekaj snega. Menili smo v prvem hipu, da bo sneg na polji več škode napravil, a sedaj se vidi, da je bilo takrat vse bolj grozno videti, kakor je pa bila resnica. Krompir in turšica sta si zopet opomogla in sedaj po sv. Telesu še precej dobro kažeta. Drugače je pri drevju! Tam je pa škoda večja in znatnejša. Mali sadki, ali kakor jim pri nas pravijo: goljenci, odpadajo iz dreves, da jih je kar gosto spodaj. Če bo to še malo časa trajalo, bo letošnjo jesen prav malo sadja. Žlahtnih hrušek že tako ne bo veliko, če pa še ti goljenci odpadejo, jih pa ne bo nič.

Kakor se sadjerejo, tako je tudi s čebelorejo. Čebele niso rojile skoro nič v majniku, še le junij nas je nekoliko pri malem oknu pogledal, pa še to nič ni. Panjovi polni, matice zaležene, roja pa ni na dan. Kaj pa je početi, da si rojev dobimo?*) Poskusil sem z dvema panjovoma, kakor je v zadnjem listu nasvetoval g. Fl. Rozman, pa se mi ni posebno dobro sponeslo. Rojema sem, misleč, da bodo čebele še iz starcev tja letele, le malo čebel dal, pa glej je resnice, starca za štiri

*) Berite prvi članek današnjega lista in poskusite na ta način.

panjove oddaljena, bila sta kmalu skoro prazna in roja toliko močna, da sem se kar čudil. V dveh dneh pregledam roja in pri enem ne morem na noben način dobiti matice. Dam mu sat, na katerem je bilo več vleženih a že pokritih matic in panj je bil dober. To delal sem zjutraj. Ko o enajsti uri pred čebelnjak pridem, dobim pred njim sedečo matico in okrog nje nekoliko čebel. Hitro jo zaprem v matično hišico in postavim poskušajoč, kateremu bi bila všla, pred žrelo; pa nobeden se ni zmenil za njo, le tisti panj, katerega sem pred pregledoval (namreč umetni roj) jo je nekoliko bolj prijazno sprejel. Postavim mu tedaj kar zaprto matico v panj in drugo jutro tudi izpustim. A kaj se zgodi? Ta dan je pa proti poldnevu rojil nek drug panj, ter se roj naselil na bližjo češpljo. Jaz vzamem panj in grem panj vsaditi ali vgrebsti. Komaj ga imam še le polovico v panju (sedel je zelo nepripravno), kar se začne iz panju, kateremu sem zjutraj matico spustil, roj drstiti, da je bilo veselje. Jaz hitim prejšnji roj spraviti v panj, da se ne zmeša z novim. In v resnici, drugi roj se je zopet tja vsedel. Od kod neki to, da je roj v teku štirih dni že zopet roja dal? Popred omenjeni umetni roj djal sem v panj in mu prostor le majhen pustil, da bi se zalega ne prehladila. Ker so pa čebele od starca, ki je pač preblizo prejšnjega mesta stal, k roju letele, napolnil se je panj in roju manjkalo je prostora. Vlezene matice so tudi že začele škrabljati in kaj je potem stara hotela, iti je morala po svetu.

Pretečeno leto je bilo za čebelarstvo slabo in to gledé rojev, a letošnje utegne biti še slabše. Pomislite malo od 14 starcev imeti le 11 rojev in v tem času, je pa vendar malo prehud udarec, pa še od teh 11 rojev sta si šla dva drugzega gospodarja iskat. Ne vem, kaj sem se jima zameril. Morebiti je bila dežica pre-majhna, ali pa sem se jima jaz presiten zdel. Ne bom jima posebno zameril, vsaj me še ti dovolj križajo, ker jih moram v najboljši pomladni paši krmiti. Jaz le boljših časov čakam, kedar pridejo, Vam že zopet pišem.

—tj—

Iz Hrušice pod Ljubljano. V listu od meseca aprila je bilo izza Mžaklje neljubo sporočeno, da se bo letos zarad neugodnega marca rojenje čebel na pozno zavleklo ali še celo prvce vničilo. Pa kar je marc spridel in ugonobil, je goljuftivi april nepričakovano na dobro popravil. Z veseljem naznanim, da mi je od štirih plemenjakov eden uže 3. maja lepega prvca dal, in zopet drugi pa 9. t. m. Do 15. so vsi štirji starci odrojili ter do 22. t. m. devet rojev dali, od katerih se je eden spridel. Pričakujem še kake tri roje in upam, da bodo tudi prvci še vnuke dali, ako bo ugodno vreme in dobra paša. Vlani so bile hvala Bogu zelo dobre čebele; Bog daj, da bi bili tudi letos čebelarji razveseljeni, da bi se s prejšnjimi slabimi letnami malo poravnalo. Bog pomoz!

Klinar.

Iz Klopice na Koroškem, meseca maja. Jaz, koroški Slovenec, predrzmem se zopet Vam nekaj o naši čebeloreji poročati, a ker imate pri Vas že tako dobre, da izvrstne pisatelje, ki v Vaš cenjeni list tako lično pisati znajo, mislim, da imate dopisov na izbiro in da se Vam, g. urednik, gotovo ne bo ljubilo mojega, kateri preveč poprave potrebuje in ker ne obseza kake posebnosti, natisniti v Vaš cenjeni list, pa vsaj ga lahko zamolčite.

Kakor je razvidno iz dopisov v „slov. čebelarji in sadjerejci“, posebno v listih za meseca svečan in sušec, ste pri Vas gledé čebeloreje veliko na boljsem, mimo nas Korošcev. Onih znamenj pri panjovih, kakoršna je Vaš dopisnik že tako zgodaj poročal, mi ob tem času še ne pomnimo. Novo satovje, trotova zalega zadelana in izleženi trotje, to bilo bi pri nas ob tem času nekaj posebno nenavadnega, ker pri

nas imamo bolj pozno spomlad. Pri nas v sredi dežele (ravnine) nij blizo planin, zato se tudi ne nahajata teloh in zgodnje vrsje, ki čebelam zgodnje pašo dajeta, vsled tega takih znamenj pri nas tako zgodaj ni pričakovati.

Pa kljub vsem vremenskim nezgodam, kakor snegovja sredi aprila in od tod naprej vednega vetra smo zdaj s čebelami popolnoma zadovoljni. Borovnica, katere se v tukajšnji okolici prav obilo nahaja, dalje črešnje in drugo sadno drevje, vse to dajalo je dobro pašo, tako, da so si tudi slabiji panjovi opomogli in si zgradili precej novega satovja; močnejši pa so že pripravljene k rojenji. Moj sosed na Črnem gradu (Neudenstein) pa je imel že 2. maja dva roja. Se vé, da se Vam to ne bo nič nenavadnega dozdevalo, ker pri Vas imate, če je le količkanj ugodna pomlad, skoro vsako leto ob tem času prve roje, a pri nas, moram reči, je pa to zelo redka prikazen. Da je bil pa tako zgoden roj, k temu pripomogla je zgodnja paša na obširnem grajskem logu, ki se razprostira ob levem bregu Drave. Naša vas Klopice (Bánk) je pa nekoliko višje in naše čebele, ki gredo v imenovani log na pašo v obilnem številu poginejo in panjovi tako precej ljudstva pogubé. Na ta način se pri nas prvi roji zelo pridržujejo in zakasne.

V petek 6. majnika pa je nastopilo deževno vreme in naše čebelice sedaj praznujejo. Potrebno, silno potrebno je že bilo dežja, ker veter je zelo presušil popred napojeno zemljo. Ako se kmalo zvedri in gorko vreme nastopi, imele bodo čebelice na travnikih bogato pašo.

Ker me toliko priporočani novi ali dzierdzonov panj zanimiva, slavno uredništvo uljudno prosim, bi mi li ne hoteli naznaniti, kje se tak pravi izvorni panj dobi in za kako ceno? Prosim!

Naj ne bo odveč, če tudi o sadjereji nekaj besed pregovorim.

Lansko leto se sme, kakor drugod, tudi pri nas imenovati bogato sadno leto. Čeravno je spomladi le bolj redko cvetelo, a to malo je na drevji ostalo ter ni odpadlo. Sad razvil se je do neke posebne debelosti. Pri nas se večina sadja vporabi za mošt; v lansko sadje bilo je le bolj vodeno, imelo je le malo sladkorja, zato je pa tudi mošt pri vrenji le malo alkohola imel.

Letos cveti sadje za polovico obilneje, če bodo tudi prihodnje okolščine ugodne, smemo se nadjati bogate letine zastran sadja.

Naj slavno uredništvo ne žalim, ako stavim še neko vprašanje za svet:

Jaz imam neko sadjarsko knjigo, toda je nemška in že precej stara, spisal jo je Janez Gottlieb Gruner, učitelj v Mednici v Šleziji, natisnjena je bilo v Lipskem leta 1831. V tej knjigi se nahaja med jako obširnimi naukom o sadjereji sledeči način, kako iz semena izrediti žlahtno drevo, brez da bi ga bilo treba cepiti. Žlahtna mladika naj se cepi na divjakovo deblo v drevesnici, toda tako globoko in tako blizo korenin, kolikor blizo je mogoče. Če se je posrečilo, da se je žlahtna mladika prijela in močno pognala, se čez eno leto, ako je le slabo pognala, pa še le v drugem letu izkoplje iz drevesnice in presadi na drugo mesto, pa tako globoko, da pride cepljeno mesto narmanje 5 palcev ali 1 *dm* pod zemljo; če je pa zemlja plitva, in se ne more tako globoko vsaditi, naj se pa toliko prsti okrog debela nasuje. Opomniti je treba, da naj bo ta prst dobra in rodovitna. Tako vsajena ali zasuta žlahtna mladika bo kmalu zredila svoje lastne drobne koreninice in čez dve leti bo drevesce že precej odrastlo. Tedaj naj se preiskuje, če je izredila ali pognala žlahtna mladika že toliko lastnih korenin, da bi s temi mogla izhajati, potegne se drevesce vdrgič iz zemlje in se staro divjakovo deblo popolnoma in skrbno odreže

in sicer prav blizo novih korenin, tako, da od divjaka prav nič zraven ne ostane. Zdaj se zopet pravilno vsadi in sicer spomladi, a še boljše pozno v jeseni.

Tako vsajeno drevesce naj bo sedaj samo sebi prepuščeno, da se razvije do močnega drevesa in začne sad roditi. Sad takega drevesa pa ni le samo požlahtnjen in nima samo tiste lastnosti kot sad onega drevesa, od katerega se je vzela žlahtna mladika (cepič) ampak tudi seme (pečki) je požlahtneno. Drevesce, ki iz takih peček izraste, ima tudi korenine požlahtnjene in se sploh nič divjega pri njem ne nahaja. Ako se seme takega drevesa vseje, se ravno taka žlahtna drevesa izrede, kakor so ona, od katerih se je seme dobilo. Tu je pa zopet treba opomniti, da se taka drevesca ne smejo blizo divjakov saditi, drugače bi se sad pri cvetnji po cvetnem prahu bližnjega pa cvetečega divjaka spremenil s časoma zopet v divjega, in ves trud bil bi zastonj! Ali je to mogoča resnica?

Jurij Woshtar.

Dostavek uredništva. Vaš dopis, blagi gospod, nam je prav dobro došel. Redko kedaj dobimo kako sporočilo iz bližnje Koroške, a kakor sedaj šolske razmere kažejo, bodo koroški dopisi v slovenskih časnikih še bolj redki. Toda upajmo, da se vse na boljše obrne. Izgovarjate se, da slabo pišete, a reči moramo, da je Vaš dopis precej dobro v slovenščini pisan. Le še večkrat nam pišite, bomo zelo hvaležni!

Novi ali dzierdzonov panj dobite lahko pri našem društvu za malo ceno 1 gld.

Glede Grunerjeve metode pri cepljenji ali prav za prav sejanji sadnih dreves, pa uredništvo iz lastne skušnje ne vé, tedaj tudi ne more gotove resnice povedati, morebiti se kateri drugih gg. udov in izkušenih sadjerejev oglasi in to reč iz lastne skušnje potrdi ali ne. Mogoče je in tudi ni. Da drevo svojo plemenitost tudi v semenu obdrži, je vrjetno, ker pri dotičnem drevesu ni nikakoršnega ostanka od divjaka, sama plemenitost se res težko na slabo stran obrne. Da morajo pa taka drevesa, ki so nizko ali prav v zemlji cepljena in pri katerih tudi žlahtni del korenine požene, boljše seme obroditi, je pa razvidno iz tega, da tudi vsi divjaki enačega sadu ne obrode, temveč eni boljšega, drugi slabjšega.

Naznanilo.

Čebelarjem, ki imajo satnike z okvirji priporoča podpisani lipove remeljce za satnike, in sicer navadne 6 mm debele in 26 mm široke 100 pedolžnih metrov po 1 gld. 30 kr.; če pa kedo drugačno mero želji, tudi rad urežem.

Za prijatelje izrezovanja z peresno pilo (Laubsäge) imam tudi urezane funirje z orehovega, javorovega, hruševega in družega lepega lesa po 4 in 7 mm debele po nizki ceni; pošilja se po pošti in železnici.

Jakob Žumer Bled — Gorje.